

Çinarə Rüfət qızı İmamverdiyeva

UOT: 334.012.62/64; JEL: M 13

Kiçik sahibkarlığa dövlət dəstəyinin forma və metodları

Xülasə

Məqalədə sahibkarlıq fəaliyyətinin, xüsusilə də kiçik sahibkarlığın inkişafında dövlət tənzimləməsinin əhəmiyyəti, dövlət dəstəyinin forma və metodları təhlil edilib. Dövlət sahibkarlığa iqtisadi və inzibati yolla, birbaşa və dolaylı üsulla təsir göstərə bilər. Məqalədə belə tənzimləmə istiqamətlərinin hər birinin müsbət və mənfi xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla araşdırma aparılır və onlardan səmərəli şəkildə istifadə qaydaları əks edilir. Müəllif son illərdə kiçik sahibkarlığa göstərilən dövlət dəstəyi ilə əldə olunmuş nailiyyətləri qeyd edərək, ölkə iqtisadiyyatına gəlir gətirən sahələr kimi onları göstərir.

Açar sözlər: kiçik sahibkarlıq, dövlət dəstəyi, iqtisadi və inzibati metodlar, iqtisadiyyat, turizm, iqtisadi sistem

Giriş

Dünya təcrübəsi göstərir ki, hər bir iqtisadi sistemin normal fəaliyyətinin təmin olunmasında dövlət aparıcı rol oynayır. Bu baxımdan sahibkarlığın, xüsusilə də kiçik sahibkarlığın inkişafında dövlətin özünəməxsus rolunu qeyd etməmək mümkünsüzdür. Sahibkarlığın formalaşması və inkişafı mürəkkəb, kompleks münasibətlər şəraitində, dövlət tərəfindən milli sahibkarlığın qorunması və həvəsləndirilməsi sayəsində həyata keçirilir. Dövlətlə sahibkarların, həmçinin sahibkarların öz aralarındakı qarşılıqlı münasibətinin düzgün şəkildə qurulması iqtisadi inkişafa birbaşa təsir göstərir. Burada aparıcı yeri dövlətlə sahibkarlar arasındakı qarşılıqlı münasibətlər tutur. Aydındır ki, sahibkarların fəaliyyəti üçün nə qədər çox əlverişli ictimai-iqtisadi mühit yaradılsa, həmin fəaliyyətə dövlət tərəfindən nə qədər çox dəstək verilərsə, inkişaf o qədər sürətli olar. Dövlət tənzimləmə vasitələrinə üstünlük verərək, sahibkarlığın inkişafını proqnozlaşdırır, özəlləşdirməni həyata keçirir, antiinhisar tənzimləmə tədbirlərini tətbiq edir, əlverişli investisiya mühitini formalaşdırır, elmi-texniki nailiyyətlərin tətbiqinin reallaşmasını təmin edir, pul tənzimlənməsini həyata keçirir, dövlətin maliyyə-vergi siyasətini reallaşdırır, xarici iqtisadi fəaliyyət istiqamətlərini müəyyən edir və bütün bu proseslərin hüquqi bazasını yaradaraq təkmilləşdirir [1, s. 8].

Kiçik sahibkarlığa dövlət dəstəyi

Kiçik sahibkarlıq fəaliyyətinin dövlət tərəfindən tənzimlənməsi metodları başlıca olaraq iki qrupa ayrılır:

- Birbaşa tənzimləmə metodu. Birbaşa (inzibati) tənzimləmə metodu inzibati amirlik qaydasında tənzimləmə metodudur.
- Dolaylı tənzimləmə metodu. Dolaylı metodlar isə iqtisadi tənzimləmə metodları olmaqla vəhdət halında tətbiq edilir.

İnzibati metodlar bir növ qəti tədbirlər həyata keçirməklə müəyyən müddət ərzində iqtisadiyyatda mövcud olan problemləri aradan qaldırmaq məqsədilə istifadə olunur və bu kimi formada özünü göstərir: qiymət tənzimlənməsi formasında, xüsusi normativ aktlara uyğun olaraq birbaşa büdcə maliyyələşdirilməsi (dotasiya) formasında. Müvafiq tədbirlər əsasən fəaliyyətin konkret istiqamətinin inkişafına bilavasitə kömək etmək məqsədilə həyata keçirilir. Ümumiyyətlə, kiçik sahibkarlıqda inzibati metodlar

fəaliyyət sərbəstliyinin dairəsini daraltsa da, aşağıdakı hallarda bu metodların tətbiqi qaçılmaz və alternativsiz sayılır:

- Bazar proseslərinin iqtisadi tənzimləyiciləri səmərə vermədikdə;
- Normativ və standartların tərtibi və onlara dövlət nəzarətinin təmini zamanı;
- Dünya təsərrüfat əlaqələrində milli maraqların qorunmasını təmin etmək məqsədilə [1, s. 12].

Dövlət kiçik sahibkarlığa digər tərəfdən iqtisadi metodlar vasitəsilə də təsir göstərə bilər və bu aşağıdakı işləriözüündə ehtiva edir: sahibkarlıq fəaliyyətinin bu və ya digər formasında məşğuliyyət şərtləri haqqında qaydaların müəyyən edilməsi (müəssisələrin qeydiyyatına alınması, lisenziya verilməsi, təhlükəsizlik tələblərinə riayət edilməsi və s. haqqında normativ aktlar), bazarda davranış qaydaları (antiinhisar və rəqabət qanunvericiliyi normaları), müxtəlif təşkilati-hüquqi və fiziki şəxs və ya müəssisə formasında fəaliyyətin təşkili, idarə olunması və nəzarəti üzrə ümumi qaydalar, ətraf mühitin qorunmasına riayət etmək qaydaları, təbii inhisarların hüquqi vəziyyəti, haqsız rəqabətə qarşı mübarizə, istehlakçıların hüquqlarının müdafiəsi və s. tədbirlərin icrası [2, s. 117]. Ümumiyyətlə, müasir iqtisadiyyatda sahibkarlıq fəaliyyətinə təsiri əsasən iqtisadi (dolay) üsullarla həyata keçirməsinə üstünlük verilir və bu zaman bu kimi prinsip üzrə özünü daha çox biruzə verir: “sahibkarlıq fəaliyyətinə elə təsir etmək lazımdır ki, bazar bünövrəsi pozulmasın və böhran halı yaranmasın”. Tənzimləmədə iqtisadi (dolay) üsuldan istifadə edilən zaman kütləvi hakimiyyət təsərrüfat subyektlərinin qərar qəbul etməsi prosesinə birbaşa müdaxilə etmir. Dolay tənzimləmə mexanizmləri (vergi və amortizasiya qanunvericiliklərinin liberallaşdırılması, torpaq sahəsi, bina, tikili, qeyri-yaşayış binaların və s. mülkiyyətin güzəştli şərtlərlə verilmə siyasəti) arasında əsas yeri yerli özünüidarətmə orqanları tərəfindən müəssisə və sahibkarlara vergiqoymada güzəştlərin müəyyən edilməsi (vergiqoymanın tənzimləyici funksiyasının həyata keçirilməsi), dövlətin maliyyə-kredit və pul siyasəti, büdcə və vergi, ixrac-idxal əməliyyatlarının tənzimlənməsi, valyuta siyasəti və s. nəzərdə tutulur [2, s. 118]. Dolay tənzimləmə metodlarını aşağıdakı kimi də qruplaşdırmaq olar:

- ✓ Vergiqoyma: bu zaman vergi güzəştləri və vergidən azadolma vasitələri tətbiq edilə bilər;
- ✓ Qiymətlərin tənzimlənməsi, onların səviyyələrini, formalaşdırılmasını və bir-birinə nisbətini müəyyən edilməsi;
- ✓ Ehtiyatlara görə ödəmələr, kreditə görə faiz və kredit güzəştləri;
- ✓ Gömrük rüsumları, valyuta məzənnələri və valyuta mübadilə şərtləri [1, s. 17].

Əsasən maliyyə problemləri ilə üzləşən kiçik sahibkarlıq subyektlərinə dövlət güzəştli vergiqoymanın tətbiqi, əlverişli maliyyə-kredit və sərmayələrin formalaşmasının təmini, büdcə siyasəti kimi dəstək mexanizmləri vasitəsilə təsir edə bilər. Qanunvericiliyə uyğun olaraq, vergi güzəştləri fərdi xarakter daşımır, müəyyən bir ərazidə yerləşən müəssisələrin qruplarına görə müəyyən edilir ki, onlar da fəaliyyət növü və sahə əlamətinə görə təsnifatlanır. Belə güzəştlər məqsədli olmalı, güzəşt ediləcək məbləğin istifadə şərtləri və ya vergi ödəyicisinin fəaliyyətinə aid tələblər dəqiq müəyyən edilməlidir. Kiçik müəssisələrin vergi qanunvericiliyində nəzərdə tutulan aşağıdakı güzəştlərdən istifadə etmək imkanı vardır:

- Vergilərdən azad, yaxud vergi dərəcələrinin aşağı salınması;
- Vergilərin ödənilməsində möhlət;
- Sürətli amortizasiyadan istifadə imkanı.

Qeyd olunan vergi güzəşt mexanizmlərindən biri də vergi ödənilməsi vaxtının uzadılmasıdır. Vergi krediti adlı bu mexanizm məqsədli, təcili və qayıdan xarakterli olur. Sərmayələrin vergi kreditləri üzrə faiz qoyulması yüksək olmamalı, real hesablamalarda ildə 3-5 faiz təşkil etməli və kreditin əsas hissəsi inflyasiya tempindən asılı olaraq indekasiya

edilməlidir [2, s. 119]. Kiçik sahibkarlığın maliyyə probleminin həllində həmçinin dövlət tərəfindən kiçik biznesin birbaşa və zəmanətli borclar (istiqraz) vasitəsilə dəstəklənməsi də diqqətə layiq hesab edilir. Bu zaman birbaşa borclar (istiqrazlar) kiçik firmalara xüsusi (fərdi) ssuda (borc) kapitalları bazarında mövcud olan faizlərə nisbətən daha aşağı faizlə müəyyən müddətə verilir. Zəmanətli borclar isə kreditrlara borc kapitalının 90%-ə qədər dövlət zəmanəti verir. Beləliklə, dövlət xüsusi bankları ticarət və sənaye korporasiyalarının, sığorta şirkətlərinin, təqaüd fondlarının kiçik firmalara kapital vermələrini həvəsləndirməyə çalışır [3, s. 164].

Məlumdur ki, hər bir fəaliyyət sahəsi kimi kiçik sahibkarlıq sahəsi də yalnız qanunvericiliyə əsaslanmaqla və qanunvericiliklə müdafiə olunmaqla inkişaf edə bilər. Bazar iqtisadiyyatının formalaşdığı indiki şəraitdə sahibkar müəyyən işə başlarkən riskə gedir, kapitalı və əmlakı ilə məsuliyyət daşıyır və bu fəaliyyətin qanunvericilikdə müdafiə olunmasını tələb edir [3, s. 37]. F.Kotler sahibkarlıq fəaliyyətinin dövlət tərəfindən nizamlanmasının vacibliyini əsaslandıraraq müvafiq qanunvericilik aktlarının meydana çıxmasına təsir edən üç əsas səbəbi göstərir:

- Firmaların bir-birindən müdafiə olunma lüzumu;
- İşgüzarlıq praktikasında istehlakçıların müdafiə olunmaz lüzumu;
- Sahibkarların özbaşınalığından cəmiyyətin ali mənafeələrinin müdafiə olunması lüzumu [4, s. 13].

Sahibkarlığa dövlət köməyinin tənzimlənməsinin hüquqi əsasları içərisində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin “Yoxlama və nəzarət funksiyalarını həyata keçirən bəzi dövlət orqanları ilə sahibkarlıq subyektləri arasında partnyorluq sazişinin nümunəvi formasının təsdiq edilməsi barədə”, “Ölkədə sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı digər mənbələrdə nəzərdə tutulan vəsaitlərin Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduna cəmləşdirilməsi haqqında”, “Kiçik sahibkarlıq subyektlərində sadələşdirilmiş uçotun aparılması qaydalarının təsdiq edilməsi haqqında” qərarları mühüm yer tutur. Bazar sistemində rəqabət səmərəli fəaliyyət göstərən milli iqtisadiyyatın formalaşdırılması və inkişafında mühüm tənzimləyici və təkanverici qüvvə olduğundan ölkədə effektiv rəqabət mühitinin yaradılması dövlətin ən başlıca funksiyalarından biridir. Bu baxımdan dövlətin antiinhisar siyasəti və sahibkarlığa kömək qurumları ölkədə sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi üzrə başlıca rol oynamalıdır. İnhisarçılıq fəaliyyətinin qarşısının alınması, məhdudlaşdırılması və aradan qaldırılmasının təşkilati və hüquqi əsasları Azərbaycan Respublikasının 4 mart 1993-cü il tarixli “Antiinhisar fəaliyyəti haqqında” qanunla müəyyən edilir [1, s. 50].

Ümumiyyətlə, dövlətin ayrı-ayrı sahibkarlıq strukturlarına göstərdiyi dəstək mexanizminin aşağıdakı iki şərtədən birinə cavab verməsi daha məqsədəuyğun hesab edilir. Birincisi, kömək təkcə bir subyektə deyil, müəssisə və sahibkarların müəyyən edilmiş kateqoriyalarına aid olan bütün subyektlərə edilməlidir. İkincisi, kömək vahid bir subyektə edilir, bu şərtlə ki, həmin subyekt müəyyən kateqoriya üzrə keçirilən və bütün subyektlərin iştirak etdikləri müsabiqədə seçilmiş olsun [2, s. 158]. İqtisadi inkişafın müasir mərhələsində Azərbaycanda işgüzar fəaliyyəti dəstəkləmək, ölkə qarşısında dayanan iqtisadi və sosial problemlərin həllində sahibkarlıq strukturlarının potensial imkanlarından real və tam şəkildə istifadə etmək, son nəticədə bu strukturların əsasən öz daxili qüvvələri əsasında inkişafını təmin etmək üçün sahibkarlığın qorunması və ona köməklik göstərilməsi üzrə mükəmməl konseptual dövlət siyasəti aparmaq tələb olunur [2, s. 47].

Kiçik sahibkarlıq sahəsində dövlət siyasətinin müasir təşkili səviyyəsi

Son illər sahibkarlığa dövlət himayəsinin sistemli şəkildə həyata keçirilməsi, sahibkarlara dövlət dəstəyi tədbirlərinin səmərəsinin yüksəldilməsi bu sahədə mühüm nailiyyətlərin əldə edilməsinə şərait yaratmışdır. Bu məqsədlə qəbul edilmiş normativ-hüquqi

sənədlər, sahibkarlığa dövlət maliyyə dəstəyi mexanizminin daha da təkmilləşdirilməsi iş adamlarında özünəinam hissini artırmış, sahibkarlıq fəaliyyətinin genişləndirilməsinə, xüsusilə də regionlarda yeni sahibkarlıq subyektlərinin fəaliyyətə başlamasına təkan vermişdir [2, s. 45]. Dövlət əmlakının özəlləşdirilməsi və bir sıra islahatların həyata keçirilməsində kiçik sahibkarlıq fəaliyyətinin və bütövlükdə milli iqtisadiyyatımızın formalaşmasına və inkişafına böyük imkan yaradıb.

Kiçik sahibkarlara təhsil, informasiya və məsləhət xidmətləri göstərən strukturlar genişlənməmiş və onların fəaliyyəti güclənmişdir. Kiçik sahibkarlara maliyyə köməyi mexanizmlərinin formalaşması, sahibkarlar üçün vergi yükünün azaldılması, vergi yükünün stimullaşdırıcı rolunun gücləndirilməsi istiqamətində zəruri addımlar atılmışdır. Sahibkarların hüquqlarının və qanuni mənafeələrinin qorunması mexanizmlərinin formalaşması sahəsində məqsədli tədbirlər görülmüşdür. Sahibkarlıq fəaliyyətinə qanunsuz müdaxilələrin qarşısını almaq və əsassız yoxlamaları aradan qaldırmaq məqsədilə “Nəzarət kitabçası”-nın tətbiqinə başlanılmışdır. Sahibkarların ictimai və peşə birliklərinin formalaşması istiqamətində əhəmiyyətli nəticələr qazanılmışdır. Kiçik sahibkarların inkişafı sahəsində beynəlxalq, regional və xarici dövlətlərin milli təşkilatları ilə əməkdaşlıq əlaqələri genişlənməmişdir [2, s.49].

Həyata keçirilən uğurlu iqtisadi islahatlar nəticəsində respublikamızın maliyyə-kredit sistemi, o cümlədən kredit təşkilatları inkişaf edərək bazar münasibətlərinin mövcud olduğu bir şəraitdə iqtisadiyyatın inkişafına müsbət təsirini göstərirlər. Regionlarda kredit yarmarkaları, istehsal olunan məhsulların sərgiləri, müvəkkil kredit təşkilatları ilə sahibkarların görüşü təşkil edilmiş, mütəmadi olaraq işgüzar forumlar həyata keçirilmişdir. İşgüzar forumlar çərçivəsində sahibkarlara güzəştli kreditlərdən istifadə mexanizmi izah olunur, investisiya layihələrinin hazırlanmasına və təqdim olunmasına dair trening və tədbirlər keçirilir, sahibkarlarla müvəkkil kredit təşkilatlarının səlahiyyətli nümayəndələrinin işgüzar münasibətlər qurması və kreditin alınması ilə bağlı məsələlər müzakirə edilir, sahibkarların təklifləri öyrənilir, eyni zamanda, respublikanın bütün şəhər və rayonları əhatə olmaqla iqtisadi potensial təhlil olunur, prioritet istiqamətlər müəyyənləşdirilir, prioritet sahələr üzrə hazırlanmış nümunəvi investisiya layihələri və güzəştli kreditlər sahibkarlara təqdim olunur. Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu tərəfindən 2015 - ci il ərzində regionlarda 39, Bakı şəhərinin qəsəbələrində 7 olmaqla 46 işgüzar forum keçirilmişdir. Forumlarda sahibkarlara güzəştli kreditlər təqdim edilmiş, 4070 sahibkara, o cümlədən regionlarda 3470, Bakı şəhərinin qəsəbələrində isə 600 sahibkara maarifləndirici treninqlər keçirilmişdir. İşgüzar forumlarda əsas gücün sahibkarlarla müvəkkil kredit təşkilatları arasında işgüzar münasibətlərin qurulmasına və müzakirələr müstəvisində yönəldilməsinə, eləcə də müvəkkil kredit təşkilatlarının sahibkarlarla daha intensiv işləməsinə, potensial sahibkarların üzə çıxarılmasına və nəticədə daha çox kiçik və orta həcmli layihələrin maliyyələşdirilməsinə imkan yaradır. Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun 2015-ci il üzrə illik hesabatında verilmiş göstəricilərə görə kiçik sahibkarlıq subyektlərinə ayrılan vəsait əsas hissəni - 98,4 %-i göstərir [4, s. 9-10].

Ölkədə sahibkarlıq mühitinin hüquqi bazasının təkmilləşdirilməsi

Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi sosial-iqtisadi siyasət nəticəsində Azərbaycan dünyanın ən inkişaf etmiş ölkələrindən birinə çevrilmək hədəfinə doğru böyük inamla irəlililəməkdədir. Reallaşdırılan mühüm layihələr nəticəsində ölkəmizdə makroiqtisadi sabitlik qorunub saxlanılır, iqtisadiyyatın şaxələnməsi təmin olunur, özəl bölmənin, sahibkarlığın inkişafı üçün daha əlverişli biznes və investisiya mühiti formalaşdırılır. Son illər Azərbaycanın dinamik inkişafında iqtisadiyyatın əsas hərəkətverici qüvvəsi olan özəl sektorun, kiçik və orta sahibkarlığın rolu böyükdür. Yalnız bu amili göstərmək etmək kifayətdir ki, son illərdə investisiyaların böyük əksəriyyəti özəl sektorlar tərəfindən qoyulan daxili investisiyalardır və bu, həm də göstərir ki, Azərbaycan dövlətinin gücü artmış, özəl

sektor, sahibkarlıq ölkədə gedən uğurlu proseslərdən bəhrələnmişdir. Prezident İlham Əliyevin müvafiq fərmanı ilə təsdiq edilən “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu da sahibkarlara dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi ilə yanaşı, eyni zamanda, bu sahədə yersiz müdaxilələrin aradan qaldırılması və investisiya mühitinin daha da yaxşılaşdırılması sahəsində mühüm bir addım kimi qiymətləndirilməlidir. Qanunun qəbulunu birmənalı şəkildə iş adamlarına verilən siyasi dəstək kimi qiymətləndirmək mümkündür. “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun 28 avqust 2013-cü il tarixli prezident fərmanı ilə qüvvəyə minməsi sahibkarlıq sahəsində sadəcə hüquqi mühitin təkmilləşdirilməsi deyil, həm də sahibkarlara dövlət dəstəyinin kompleks şəkildə göstərilməsi kimi qəbul edilməlidir. Mövcud qanunun əsas mahiyyəti sahibkarlıq üzərində adminstrativ təzyiqi azaltmaqla da özünü təcəssüm etdirməkdədir. Və bu qanunun qəbul olunması dövlət-sahibkar münasibətlərinin müsbət mənada tənzimlənməsində atılan ciddi addım hesab oluna bilər, o korrupsiya ilə aparılan mübarizə baxımından da mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Qanunun əsas məqsədi sahibkarlıq fəaliyyəti sahəsində yoxlamaların vahid qaydalarının müəyyən edilməsindən və həmin yoxlamaların aparılması zamanı sahibkarların onların fəaliyyətinə qanunsuz müdaxilələrin qarşısının alınmasından ibarətdir. Burada hər bir yoxlayıcı orqan tərəfindən rəsmi internet saytında yoxlama zamanı cavab verilməli olan sualların siyahısının dərc edilməsi şəffaflıq mühitinin artırılması baxımından da xüsusi önəm daşıyır. Sahibkarın gələcək qanun pozuntularından sığortalanması məqsədi ilə yoxlayıcı orqan mütəxəssisini öz obyektinə dəvət etməsi imkanının da nəzərdə tutulması dövlət-özəl sektor arasında əlaqələrin təkmilləşdirilməsinə yönəlməsi ilə bağlıdır. Həmçinin, yoxlamaların kütləvi informasiya vasitələrində, o cümlədən televiziya, sahibkarın günahı təsdiq edilmədikdən əvvəl işıqlandırılmasına qadağa qoyulması özəl sektorun maraqlarının müdafiəsi ilə sıx bağlıdır. Müvafiq yoxlamaların keçirilməsi ilə bağlı hər hansı normativ hüquqi aktın aydın olmayan və ya bir-birinə zidd təşkil edən müddəaları sahibkarın xeyrinə şərh edilməsi tələbi qanunun əsas özəlliklərindən biri hesab olunmalıdır.

Nəticə

Beləliklə, kiçik sahibkarlığa dövlət dəstəyi və bu sahədə aparılan siyasət ilk növbədə, ölkədə sahibkarlığın geniş vüsət alması və bu sahədə mövcud olan problemlərin aradan qaldırılması istiqamətinə yönəldilməsi ilə fərqlənir. Həyata keçirilən hüquqi-normativ bazanın təkmilləşdirilməsi həm də ölkədə qəbul ediləcək perspektiv proqram və strategiyaların da münbit hüquqi müstəvidə icrası baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Ədəbiyyat

1. A.C. Hüseyn, M.A. Əhmədov “İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin əsasları”, Bakı 2011.
2. Z.H.Abdullayev “Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadiyyatın inkişafında rolu”, Bakı 2015.
3. V.R.Musayev, İ.Z. Seyfullayev “Sahibkarlığın əsasları”, Bakı 2000.
4. Ə. İmanov “Kiçik sahibkarlıq” Bakı, səh. 13.
5. Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu, 2015 illik hesabat, səh 9,10.

Чинара Руфат кызы Имамвердиева
Формы и методы государственной поддержки малого бизнеса
Аннотация

В статье рассматриваются формы и методы государственного регулирования экономики, а также государственной поддержки предпринимательской деятельности особенности развития малого бизнеса в стране. Отмечается, что государство может оказать воздействие на предпринимательство с помощью экономических и административных методов, иными словами непосредственным и косвенном путями. Принимая во внимание положительные и отрицательные стороны государственного регулирования, показаны эффективность их использования. В статье автор показывает успехи, полученные за последние годы в части государственной поддержки малого бизнеса и прибыльность данной отрасли.

Ключевые слова: малый бизнес, государственная поддержка, экономические и административные методы, экономика, туризм, экономическая система.

Chinara Rufat Imamverdeyeva
Forms and methods of state support for small business
Summary

The article was analyzed entrepreneurial activity, in particular the importance of state regulation of small business development and the forms and methods of state support. It is noted that the state can affect economically and administratively, in other words, directly and indirectly. The article has been studied the positive and negative characteristics of the arrangement directions and was shown the rules for using them effectively. The author of the article stressed the progress achieved with state support for small business and showed this side as highly profitable.

Key words: small business, government support, economic and administrative methods, economics, tourism, economic system

Elmi redaktor: i.f.d., dos. Y.Məmmədov
Daxil olub: 13.10. 2016.
Çapa qəbul olunub: 19.10.2016.